

PERE TARRIDAS. Sant Celoni Manhusa, celebra enguany els 50 anys de la seva entrada en funcionament a Sant Celoni. Coneguda avui com a Renolit, la planta ha vist passar per les

seves instal·lacions centenars de treballadors de Sant Celoni i de les poblacions veïnes, fins i tot diverses generacions d'una mateixa família. Pere Tarridas, una de les persones que va viure en primera persona els

primers anys de Manhusa a Sant Celoni, narra en aquest reportatge els orígens, el tarranà i les vinculacions i aportacions de l'empresa al municipi amb la seva arribada a Sant Celoni.

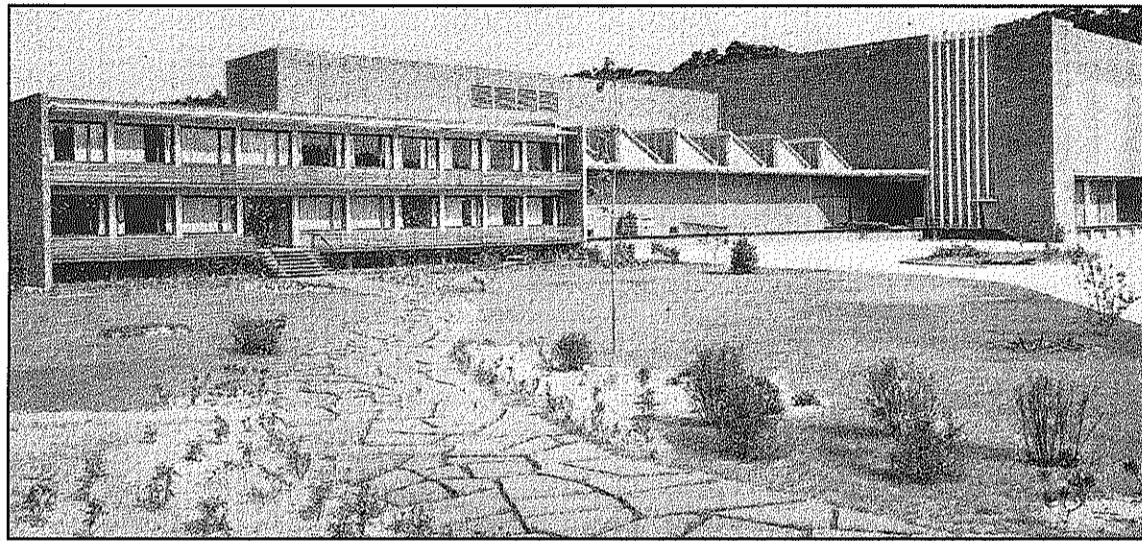
L'obertura de Manhusa canvia la dinàmica comercial i social del Sant Celoni del moment

L'obertura de l'empresa va suposar un increment de la població que va comportar ampliar els serveis

PERE TARRIDAS. Sant Celoni Hi ha moments en la vida de les persones i les comunitats en què una circumstància imprevista o una decisió meditada determina canvis importants en la seva vida futura. Quan l'any 1957 un grup d'industrials catalans agrupats entorn de les famílies Valls i Taberner i Bultó i Marqués van decidir que el local que tenien al carrer Ausiàs March de Barcelona des de l'any 1947, i que es dedicava a fabricar productes per enquadernació de llibres, tovalles i folis per marroquineria i calçat a base d'oli de llinosa, se'ls havia quedat petit i calia ampliar les instal·lacions i incorporar una nova tecnologia, sense ser-ne conscients estaven determinant l'evolució del nostre poble. Aquella empresa era Manufacturas de Hules, S.A. (MANHUSA) que, associada a la firma alemanya J.H. Benecke de Hannover i la seva tecnologia basada en el PVC, va representar per la nostra col·lectivitat l'inici d'una nova era des del punt de vista industrial i també social i demogràfic. Va ser decisiva la intervenció del qui era aleshores alcalde de Sant Celoni, el Sr. Juan Planas Boix, que els va convèncer que la millor ubicació pel seu projecte era el Pla de cal Batlle de Sant Celoni i no Cardedeu, com havien previst.

Estàvem vivim el començament del declivi de l'indústria tèxtil que donava feina a molta gent del poble, principalment dones, i Manhusa va iniciar un canvi de model econòmic. Hi havia una incipient presència d'empreses químiques representades principalment per Productos Intermedios i Derivados Forestales, però la gran massa treballadora depenia del tèxtil amb les seves característiques de llocs de treball de poc nivell i baixa remuneració. La indústria química en general es caracteritzava per l'exigència d'una major formació professional i, consegüentment, un millor nivell salarial. Hi havia més possibilitats de promoció interna derivada d'una major complexitat tecnològica i la seva gran diversitat de funcions.

Tot i que a partir de l'any 1959 amb la posada en marxa de Manhusa i la consegüent contractació de personal va pujar el nivell de vida de casa nostra, seria injust limitar la seva influència envers la comunitat a l'àmbit purament remuneratiu. Faltava molt per arribar a l'actual sistema de subcontractació de feines, però moltes petites empreses i comerços locals es van beneficiar de la vinguda de la nova fàbrica, hi

Una imatge de la planta de Manhusa els primers anys de la seva arribada a Sant Celoni (L'AdBM)

va haver incorporació de persones especialitzades o amb formació universitària procedents d'altres indrets (catalans, espanyols o alemanys) que van ocupar llocs de treball de nivell superior o mig amb l'enriquiment cultural mutu que es derivava del contacte amb els seus col·laboradors o subalterns, i també desplaçaments a Alemanya de treballadors que no s'havien mogut mai del Baix Montseny per seguir processos d'aprenentatge d'una durada més o menys llarga. Vull recordar, com a anècdota, que alguns d'ells ana-ven amb la maleta fardada d'embotits perquè havien sentit dir que a Alemanya, en ple miracle econòmic, es menjava molt malament. Una opinió molt curiosa venint de part de supervivents de 13 anys de cartilla de racionament de reconeguda qualitat nutritiva.

En la seva primera etapa, Manhusa es va integrar i col·laborar en les activitats del poble

Però hi havia més. Manhusa, en la seva primera etapa, es va integrar i va col·laborar en les activitats del poble, fos amb una aportació econòmica per a la construcció del nou hospital, la seva participació en l'organització de la I Demostració Industrial i Comercial de Sant Celoni, la subvenció d'un Torneig futbolístic juvenil per la Festa Major o qual-sevol projecte que sorgís de l'iniciativa de la societat civil. Sant Celoni va créixer del braç de Manhusa durant aquells anys 1960 i 1970 i cal recordar que el primer supermercat important que hi va haver, i que era conegut com "l'economat", va ser pro-

mogut per Manhusa i s'hi van adherir la major part d'empreses industrials locals i fins i tot una institució benemèrita com la Guardia Civil. La primera setmana de funcionament de l'economat, que estava situat al final de l'Avinguda de la Pau on avui hi ha Bon Preu, es va produir una baixada del preu dels queviures a tota la població de

aparèixer un conjunt de rock, els Roy-Jaguars.

A partir de 1959 el poble va començar a canviar ràpidament. Una conseqüència de l'arribada de Manhusa i el seu continuat creixement va ser la forta corrent immigratòria procedent d'Andalusia i Extremadura. Si s'hagués fet un estudi demogràfic a començament dels anys 1970, quan

Un cartell publicitari de la marca Roy, de Manhusa (L'AdBM)

l'ordre d'un vint per cent. Hi havia també una forta dinàmica associativa interna que es concretava en el seu equip de futbol, excursions esporàdiques organitzades per grups de treballadors, la coral El Cirerer i fins i tot va

a Manhusa hi treballaven 674 persones, possiblement hauríem descobert que, deixant de banda els nascuts a Sant Celoni, el segon grup humà en termes numèrics era procedent d'Alhama de Granada, un poble de la pro-

vincia de Còrdova. A part de Manhusa hi va haver un altre factor important que va actuar com a dinamitzador: la millora de les comunicacions amb la construcció de la nova autopista amb un accés a Sant Celoni. A continuació de Manhusa i Givaudan es van anar instal·lant noves indústries que, amb el temps, van arribar a conformar el segon conglomerat químic de Catalunya.

Amb l'augment de població van caldre més habitatges i ampliar els serveis sanitaris, i això va comportar que, entre altres iniciatives particulars, el ministeri corresponent promocionés el grup de vivendes de l'Avinguda de la Pau, que en aquell temps va ser conegut com "les cases d'en Sabaté" per unes circumstàncies molt concretes i que ara no venen al cas. També, per subscripció popular, es va construir un nou hospital al Turó de la Mare de Déu. Tot plegat va generar un moviment econòmic important i feina a dojo, però no és la meua intenció, ara, establir cap mena de paral·lelisme amb una situació recent.

Amb l'augment de la població per l'activitat empresarial van caldre habitatges i serveis nous

Com seria Sant Celoni l'any 2009 sense l'aterratge de Manhusa l'any 1959? No ho sé, però segurament seria molt diferent, de la mateixa manera que seria diferent Cardedeu sense la intervenció del Sr. Planas convecent a uns accionistes que la millor alternativa per la seva inversió era Sant Celoni; o Santa Maria de Palautordera si l'any 1860 no s'hagués oposat al pas del tren pel seu poble. Ens pot agradar o no aquesta evolució, però és evident que tot té una cara i una creu. Manhusa ha estat sempre una indústria respectuosa amb el medi ambient però la concentració química ha produït contaminació i ensurts, algun d'ells bastant greu, i si filem prim podríem dir també que va accelerar la crisi del sector tèxtil, que van desaparèixer els barbs, les llises i les anguilles de la Tordera i que va disminuir la collita de préssecs, cireres, alfals i blat de moro; però com a contrapartida va revitalitzar molts petits comerços i indústries locals, una part de la gent treballadora del Baix Montseny no va haver de marxar de casa per buscar feina, hem gaudit d'un nivell econòmic que ens ha permès una vida més còmoda i lliure, millors oportunitats per l'educació dels nostres fills, una menor dependència dels habituals caciquismes que es donen a zones rurals o poc evolucionades i la possibilitat de gaudir, quan ens hem retirat, d'una pensió de jubilació que en altres circumstàncies no hauríem tingut.